

Tárgytematika / Course Description

Standardok szerinti (tesztközpontú) értelmezés az alkotmányjogban

N_DOC1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Erdős Csaba

Félév / Semester: 2023/24/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 20/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az alkotmányjogi dogmatika központi kérdését képezik az alkotmányértelmezési módszerek, illetve a konkrét ügyre alkalmazandó módszer kiválasztása. Az alkotmányszövegek absztraktsága miatt a többi jogághoz képest is felértékelődnek azok az értelmezési módszerek, amelyektől az értelmezés kiszámíthatósága és a jogvédelem szintjének fenntartása várható. Ezek jellemzően valamilyen standard – vagy a magyar jogirodalomban jobban meghonosodott kifejezéssel: teszt – következetes alkalmazását feltételezik. A tesztek elsősorban, de nem kizárólag az alapjog-korlátozáshoz kötődnek, ezért azok szélesebb értelemben való megközelítése indokolt.

A tantárgy célja a standardok szerinti értelmezés dogmatikai helyének, funkcióinak áttekintése, valamint elsősorban az Alkotmánybíróság, másodsorban az Emberi Jogok Európai Bíróság (a továbbiakban: EJEB) vonatkozó gyakorlatának bemutatása, elemzése. A tantárgy leginkább a közjogi kutatásokat végző doktoranduszok érdeklődési körébe esik, de a más jogterületeken kutató társaik figyelmére is érdemes lehet, mert a tesztközpontú értelmezések az alkotmányjogon kívül is alkalmazhatók.

A tantárgy teljesítése, értékelése prezentációval és/vagy beadandó dolgozattal történik. Ez lehetőséget kínál arra is, hogy az Alkotmánybíróság és az EJEB gyakorlatának az egyéni kutatási témáikhoz leginkább kapcsolódó részeiben merüljenek el, így segítve a komplex vizsgához szükséges dolgozat, illetve a disszertáció elkészítését is.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Jogértelmezés és alkotmányértelmezés

Értelmezési elméletek, irányzatok áttekintése

A standardok (tesztek, doktrínák) funkciói

Az alapjog-korlátozási tesztek az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatában

Az alapjog-korlátozási tesztek az Alkotmánybíróság gyakorlatában (általános és speciális tesztek, „normál” és rendkívüli jogrendben)

Az alapjog-korlátozáson kívüli tesztek az Alkotmánybíróság gyakorlatában (pl. visszaható hatályú jogalkotás tilalma, szabályozási koncepció védelme)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az oktatóval egyeztetett témából - az órarendi beosztástól és a kurzus létszámától függően - vagy 10-15 perces prezentáció készítése és bemutatása, vagy 5 oldalas beadandó dolgozat készítése.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Pozsár-Szentmiklósy Zoltán: Alapjogok mérlegen. HVG-Orac, Budapest, 2016.

Szente Zoltán: Érvelés és értelmezés az alkotmányjogban. Dialóg-Campus, BudapestPécs, 2013.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL